

Arkivsaknr:	2018/472
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Helge D. Akerhaugen

Saksgang

Eldrerådet	17.02.2020
Råd for likestilling av funksjonshemmede	14.02.2020
Ungdomsrådet	17.02.2020
Plan og eiendomsutvalget	18.02.2020
Levekårsutvalget	19.02.2020
Formannskapet	27.02.2020
Kommunestyret	03.04.2020

Møtedato

Sentrumsutvikling Gildeskål - Gildeskålmodellen sluttrapport

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Med utgangspunkt i Gildeskålmodellen bes rådmannen legge frem ny planstrategi for kommende kommuneplanarbeid.
2. Kommunen skal prioritere utvikling av de fire tettstedene med fokus på de fysiske møteplassene og de sosiale i form av aktiviteter og arrangementer.
3. Gildeskålmodellens funn, idéer og forslag danner grunnlag for planprosessene for utvikling av de fire tettstedene.
4. I tråd med budsjett for 2020 ber kommunestyret om at internt og eksternt informasjonsarbeid prioriteres for styrket omdømmebygging.
5. Ordfører tar initiativ til å opprette en gjennomføringsgruppe for utvikling av idéer og forslag fra prosjektet. Fokuset skal være på hvordan lokalutvalg, lag/foreninger, bedrifter og enkeltpersoner kan realisere egne prosjekter, med tilrettelegging og bistand fra kommunen.
6. Visningsrommet skal sammen med nettstedet www.gildeskalmodellen.no være et verktøy for utvikling av idéer og forslag, hvor aktører kan arrangere egne workshops og andre kreative prosesser.

Vedlegg:

KST sak 36/2018 Sentrumsutvikling, plan for hovedprosjekt.

Prosjektforslag – utvikling og utprøving av metodikk for stedsutvikling i Gildeskål kommune
Prosjektregnskapsrapport

Vedlegg

- 1 Særutskrift Sentrumsutvikling i Gildeskål, plan for hovedprosjekt
- 2 Redigert prosjektforslag Gildeskål kommune 24.05.2018
- 3 Budsjett med reguleringer, Sentrumsutvikling, pr 07.11.2019
- 4 Økonomirapport pr 7.11.2019

Bakgrunn for saken:

Gildeskål kommune har en ambisiøs kommuneplan der det er et uttrykt mål at Gildeskål har 2250 innbyggere i 2027. I kommuneplanens samfunnsdel er disse overordnede målene for «Befolkning/bosetning og boliger» formulert:

- Gildeskål har 2250 innbyggere i 2027 - med en relativ større andel barnefamilier og yrkesaktive (20-66 år)
- Kommunen er en attraktiv bo-region for arbeidspendlere
- Gildeskål har en moderne infrastruktur tilpasset innbyggernes behov
- Kommunen har fokus på utvikling av tettstedene i kommunen
- Gildeskål er preget av trivsel og bolyst

I sak 23/2018 vedtok kommunestyret at et prosjekt for sentrumsutvikling skal omfatte de fire stedene Arnøy, Våg, Nygårdsjøen og Inndyr. Prosjektplanen for utvikling og utprøving av metodikk for stedsutvikling i Gildeskål kommune ble vedtatt som prosjektplan for prosjektet i KST møtet den 20.06.2018 i sak 36/2018. Planen er utarbeidet av Kunnskapsparken Bodø på oppdrag fra og i dialog med rådmannen og hans stab.

Prosjektet skulle gjennomføres i 2018 og 2019 med en budsjetttramme på 2 mnok. Arbeidet med prosjektet ble slutført i løpet av november 2019. Sluttrapporten fra prosjektet legges nå frem for kommunestyret til politisk behandling og drøfting av veien videre og bruk av prosjektresultatet.

Vurdering:

Gjennom utvikling og utprøving av nyskapende metodikk for stedsutvikling i Gildeskål har vi fått en dypere innsikt i lokalsamfunnenes særegenheter og de gode stedskvalitetene vi kan bruke som grunnlag for fremtidig utvikling. I samspill mellom kommune, næringsliv, sivilsamfunn og eksterne aktører, har kartlegginger og kreative prosesser gitt oss verdifulle innspill og inspirasjoner som kan bidra til å skape nye reelle stedskvaliteter, som igjen gir grunnlag for positiv utvikling og bidrar til å styrke Gildeskåls omdømme.

Når rådmannen nå legger frem sluttrapporten for kommunestyret så er også selve rapporten nyskapende sammenlignet med hvordan rapporter fra prosjekter er blitt lagt frem tidligere. Prosjektet har involvert svært mange mennesker med ulike roller og tilknytning til Gildeskål kommune og prosjektet. Foruten kommunens egen bruk av rapporten er det mange interessenter til rapporten, metodene og resultatene. For å møte alles behov og samtidig gjøre rapporten svært levende, er rapporten laget som en web-side <https://www.gildeskalmodellen.no/> På denne måten blir rapporten visualisert bedre og tilgjengelig for alle som har en smarttelefon, nettbrett eller PC fra hvorsomhelst og nårsomhelst. Det er styringsgruppens ønske at rapporten skal bli brukt langt utover Gildeskål kommunes eget behov. Ved å presentere rapporten som en nettside er det lagt til rette for det. Dette er Gildeskål-modellen for stedsutvikling.

Styringsgruppen i prosjektet har bestått av:

- Helge D. Akerhaugen, rådmann (leder)
- Jørn Solli (fra april 2019 Linn Tove Øyahals), Sjøfossen næringsutvikling
- Anne Wiik, leder for plan- og eiendomsutvalget
- Håvard Sandaa Karlsen, By North
- Petter Kjærnes, prosjektkoordinator Gildeskål kommune

Prosjektledelsen

Ved forslag til organisering av prosjektet la rådmannen til grunn at prosjektet er av en slik art at ekstern kompetanse tilfører prosjektet helt vesentlige ressurser og kvaliteter og gir oss resultater som vi ikke kunne fått på egenhånd. Den overordnede prosjektledelsen ble derfor gitt til Kunnskapsparken Bodø AS v/ Carina Rist, mens Petter Kjærnes i rådmannens stab har ivaretatt intern prosjektledelse.

Prosjektets aktiviteter har i tillegg hatt disse prosesslederne:

- Sami Rintala, arkitektworkshop'er 2018 og 2019
- Ove Jakobsen og Vivi M. L. Storsletten (Senter for økologisk økonomi og etikk), dialogmøter 2018 og 2019
- Nina Morvik (Kreativt gjenbrukssenter i Salten (Re)), workshop'er med barnehagene 2018 og 2019
- Steve Hernes (Ungt entreprenørskap Nordland), Innovasjonscamp for på ungdomstrinnet og i videregående skole 2018
- Håvard Sandaa Karlsen (By North), PR, markedsføring og kommunikasjon 2018 og 2019
- Steinar Jøraanstad, workshop - Fremtidens Gildeskål som reiselivsdestinasjon 2019

Prosjektets overordnede målsettinger

- Gjennom utvikling og utprøving av nyskapende metodikk for stedsutvikling skal Gildeskål kommune i samarbeid med regionale, nasjonale og internasjonale aktører få fram ideer, forslag og rammer for utvikling av Gildeskål kommunes fire sentra- Sørarnøy, Våg, Ertenvåg/Nygårdsjøen og Inndyr.

- Arbeid skal skje i nær samhandling med Gildeskål befolkning samtidig som prosjektet skal legge grunnlag for samarbeid mellom lokale og regionale aktører både i offentlig og privat sektor.
- Prosjektets har bostedsutvikling, næringsutvikling og destinasjonsutvikling som fokusområder.
- Omdømmebygging, markedsføring og kommunikasjon skal være sentrale elementer i prosjektet.
- Prosjektmodellen har som ambisjon å bli kalt som «Gildeskålmodellen»

I henhold til kommunestyrets vedtak er prosjektet gjennomført i 2018 og 2019, med en økonomisk ramme på inntil 2 mnok.

I prosjektet har kommunen lagt stor vekt på å evaluere aktivitetene opp mot de vedtatte målsetningene og på å vurdere resultatet av prosjektet som helhet. Deltakerne i aktivitetene og prosesslederne har gitt verdifulle bidrag til evalueringene, slik det også framgår under beskrivelsene av aktivitetene. Ved avslutning av prosjektet er det i tillegg gjennomført en workshop med deltakere som har fulgt prosjektet tett, fra kommunens næringssselskap og fra administrasjonen.

Der kommuneplanarbeid ofte er en lineær prosess, har arbeidet med Gildeskålmodellen, med fokus på bostedsutvikling, næringsutvikling og destinasjonsutvikling, omfattet aktiviteter av til dels svært ulik karakter. Mye er bygget på kjent metodikk, men i dette prosjektet er de satt inn i nye sammenhenger der de ikke bare utfyller hverandre, men gir en sluttsum som er større enn de enkelte faktorene.

God innsikt i stedenes kvaliteter og særegenheter er vesentlig for kommunens administrasjon og politikere i planarbeidet. Gildeskålmodellen har imidlertid flyttet fokuset fra den kommunale organisasjonen til enkeltmennesker, lag og foreninger, lokalutvalg og bedrifter og gitt dem et bedre grunnlag for å skape det gode liv i Gildeskål.

Selv om det er helheten som utgjør Gildeskålmodellen, har de mange innbyggerne som deltok i dialogmøtene, vært avgjørende. Med sitt aktive engasjement har de utviklet en dypere og mer omfattende forståelse for hva som er viktig, for enkeltmenneskene og for det sosiale samspillet, og de har vist for hverandre at de ønsker å bidra til utvikling av Gildeskålsamfunnet. Samtidig har det vært spennende prosesser der bl.a. arkitekter og studenter fra handelshøyskolen har kommet inn helt nye idéer og innfallsvinkler. Dette har utfordret etablerte "sannheter", men har blitt mottatt på en positiv og konstruktiv måte.

Kreative prosesser med barn og ungdom har gjort at deres perspektiver har blitt synliggjort i arbeidet med Gildeskålmodellen. Der folkemøter i kommuneplanprosesser ofte har vært dominert av godt voksne mennesker, har barn i barnehagene og elever i ungdomsskole og videregående opplæring brakt inn viktige perspektiver. Det var fra en barnehage vi fikk innspill om at vi trenger felles uteområder for eldre og barn, og noen av de mest spennende forslagene fikk vi fra elevene på innovasjonscampen.

I arbeidet med prosjektet har vi fått klare og tydelige påminninger om at Gildeskål ikke er verdens navle, og at det er krevende å være synlig og få god omtale i en stor og mangfoldig media-verden. Utfordringene knyttet til dette er omtalt under aktiviteten "kommunikasjon og media" og drøftes nærmere nedenfor. Imidlertid er det sannsynligvis viktigere at folk i Gildeskål er blitt mer bevisste på hva vi har og hva vi vil, for verdien av 2.000 gode ambassadører er avgjørende for vår omdømmebygging.

Gildeskålmodellen har utløst stort engasjement, og flere av idéene og forslagene er allerede over i konkret planlegging. Kommunen vil da være viktig, ikke for å gjennomføre, men som

samarbeidspartner og tilrettelegger. Det påhviler ikke minst de politisk tillitsvalgte et ansvar å se til at initiativene ikke møter unødig motstand, men også at de kan inngå i et videre helhetlig planarbeid.

I Gildeskål har det tidligere langt fra vært en selvfølge at man skal satse på utvikling av definerte tettsteder, men i kommuneplanens samfunnsdel pekes det fra 2015 spesifikt på de fire stedene som har inngått i prosjektet. I dialogmøtene har folk satt fokus at gode og meningsfulle liv i Gildeskål må skje i samspill med en bærekraftig natur. For de videre prosessene er det imidlertid viktig å merke seg det positive engasjementet for utvikling av tettstedenes kvaliteter, der både de fysiske møteplassene og de sosiale i form av aktiviteter og arrangementer blir fremhevet. Dette bør vektlegges både ved revisjon av kommuneplanen og i planarbeid for de enkelte stedene.

I prosjektperioden har det vært et høyt aktivitetsnivå, fra vedtak om oppstart i kommunestyret 20.06.2018 til rapporten ble lagt fram for avsluttende behandling i styringsgruppen 28.10.2019. Til dels korte tidsfrister har på noen områder vært utfordrende i forhold til andre aktivitetsplaner i den kommunale organisasjonen. Dette har medført at styringsgruppen på enkelte områder har måttet justere kursen noe. Disse utfordringene omtales nærmere i den utdypende evalueringen nedenfor.

Ved organisering av prosjektet var det rådmannens vurdering at bruk av ekstern prosjektleder ville bidra til å øke prosjektets kvalitet. Kunnskapsparken Bodø v/ Carina Rist ble engasjert som prosjektleder, men under forutsetning av at dette skulle skje i samspill med intern prosjektleder fra Gildeskål kommune slik at kommunestyrets målsetning om å bygge egen kompetanse på prosjektledelse ble ivaretatt. Det er de to prosjektledernes vurdering at denne organiseringen har hatt avgjørende betydning for en god gjennomføring av prosjektet.

Kommunestyret satte en økonomisk ramme på 2 mnok for hele prosjektet. Underveis i prosjektet har man sett muligheter som kunne bidratt til å heve prosjektet, men styringsgruppen har i tråd med kommunens praksis for god økonomistyring sørget for at prosjektet blir avsluttet innenfor den vedtatte rammen.

Det er prosjektledernes oppfatning at Gildeskålmodellen på en avgjørende måte endrer arbeid og prosesser for utvikling av tettstedene, og at den framstår som en velegnet modell. Imidlertid viser evalueringen at det er rom for forbedringer, og ikke minst vil den videre håndteringen av prosjektets resultater, fra kommunens politikere og administrasjon, men aller mest av menneskene i Gildeskål, avgjøre hvor godt modellen fungerer.

Prosjektet har hatt til hensikt å sette kommunale strategiske beslutninger ut i praksis ved å vise at vi tør å være nyskapende. Ved å igangsette dette prosjektet, viser Gildeskål at det som er vedtatt i strategiske planer, settes ut i livet, og ved hjelp av metoder vi ikke har tatt i bruk tidligere. Gjennom prosjektets dialoger, kartlegginger og kreative prosesser, har vi fått nye og innovative innspill samt økt brukerinnsett, som danner et godt grunnlag for vårt videre utviklingsarbeid, og hjelper oss til å ta valg i samsvar med innbyggernes ønsker for fremtiden.

Aktiviteter gjennomført med entusiasme, kvalitet og gode evalueringer har vært et mål for oss. Prosjektet kan vise til fantastiske kunstverk, gode dialoger om det gode liv i Gildeskål, nyskapende arkitektoniske løsninger på kommunens fire tettsteder, gode forslag til nye forretningsideer og signaturopplevelser i Gildeskål av kommunens ungdommer og studenter ved Nord universitet, samt synspunkter fra ungdom på prosjektets fokusområder. Alt arbeid som er lagt ned, og resultater som er oppnådd kan begrunnes i deltakernes engasjement og kreativitet. De innspillene som er kommet inn, evalueringer fra våre profesjonelle

prosessledere og en engasjert gjennomføringsgruppe, gir oss et godt grunnlag til å foreta en nyansert evaluering, som kan benyttes videre i vårt utviklingsarbeid.

En av våre målsettinger var å kartlegge 3-5 konkrete utviklingsprosjekter innenfor områdene bosted, næring og destinasjonsutvikling, basert på de løsninger som kommer ut av de ulike aktivitetene. I alle delprosjektene har vi fått innspill på utfordringer, preferanser, og forslag til tiltak og prosjekter, på de ulike fokusområdene. Prosjektledelsen har etter evaluering av aktiviteter, og innspill fra prosessledere og gjennomføringsgruppen, skissert mulige fokusområder og tiltak for utvikling som omtales nærmere under "Refleksjoner og mulig tiltak for utvikling". Noen av forslagene kan drives videre av kommunens administrasjon, men for nye forretningsideer og investeringer er vi avhengig av at innbyggere og andre interessenter tar initiativ til.

Omdømmebygging, kommunikasjon og markedsføring er viktige elementer i vårt utviklingsarbeid. Vi har som mål at våre prosjekter og de resultater vi oppnår skal bidra til at Gildeskål settes på kartet som en offensiv og spennende kommune i utvikling. Vår vurdering er at prosjektets fokus på å utvikle materialer som invitasjoner, presentasjoner o.l av god kvalitet har bidratt til en god profilering av vårt arbeid både før, underveis og etter aktivitetenes gjennomføring. Mediedekning har vi fått, men ikke i den grad vi forventet. Vi har erfart at det å fange journalisters oppmerksomhet, ikke er en enkel jobb. Dette betyr at man må legge en del arbeid i å få ut ønskede saker, bli bedre på å selge den gode saken, eventuelt lage de selv. Omdømmearbeid handler ikke bare om oppmerksomhet i media, og det er viktig å ta med seg i det videre arbeidet. Til tross for fravær av nasjonale avisoppslag og tv-tid, så ser vi at prosjektet har bidratt til engasjement og økt stolthet hos mange involverte. «Word of mouth» er også viktig. Deler av prosjektet har vakt oppmerksomhet hos eksterne interessenter. Vi kan nevne at det nå kjøres dialog for stedsutvikling i en annen kommune i Salten, og flere steder har de tatt i bruk studenter og konsulentteam for arkitektoniske løsninger i utviklingsarbeidet. Gode resultater, engasjerte prosessledere og fornøyde deltakere, må derfor ikke undervurderes som virkemiddel og viktige ambassadører i kommunikasjon, - markedsføring, - og omdømmearbeid.

I prosjektets gjennomføring har vi fått en dypere innsikt av hvor viktig internkommunikasjon er i utviklingsarbeid. I de tilfeller vi har møtt på utfordringer, så har dette i stor grad skyldtes mangel på forankring, rolleforståelse, kapasitet og tilbakemeldingskultur. Det har gått mer tid til koordinering og avklaring enn hva vi hadde forventet. Det forsinket noen prosesser og har vært avgjørende for realisering av enkelte delprosjekter, men også vært fordyrende for prosjektet ved at det har vært nødvendig å bruke flere timer til prosjektledelse. Dette tydeliggjør viktigheten av at «Ja-kommunen» må forankres i alle ledd for at den skal være gjeldende.

Prosjektet har hatt som mål å gi innspill til reguleringsplanarbeidet for de fire tettsteder, Sørarnøy, Våg, Ertenvåg/Nygårdsjøen og Inndyr. I motsetning til tradisjonelle planprosesser der fokus i stor grad har vært på hvordan ulike arealer skal/kan disponeres, har arbeidet med Gildeskålmodellen bidratt til økt forståelse for hvilke kvaliteter som er viktige for tettstedene. De fire dialogmøtene har vært særlig viktig på dette området, og gir føringer for videre planlegging og konkretiseringer i nye reguleringsplaner. I tillegg har de kreative prosessene utfordret etablerte tankesett og gitt innspill til nye måter for utvikling av stedene. Prosjektet utgjør samlet en stor idebank, og lett tilgang til idéene har vært viktig i valget av å bygge prosjektrapporten på et nettsted. For å få best mulig effekt av dette, bør det fra kommunens side legges til rette for prosesser der folk hvert enkelt sted, inkl. lokalutvalgene, også ser til forslag og idéer som har kommet fram for de andre stedene. For kanskje kan f.eks. et av arkitektenes forslag for Sørarnøy fungere godt på Nygårdsjøen.

I prosjektet var det viktig å legge til rette for regionalt samarbeid. Vi har samarbeidet med prosessledere på nasjonalt og internasjonalt nivå, som har spisskompetanse på ulike

områder, og har gitt oss økt kompetanse om nye metoder for utvikling. Samarbeidet med ekstern prosjektleder resulterte i et prosjektdesign vi ikke hadde kommet ut med på egen hånd, og har også medført at Gildeskåls nettverk og relasjonen til ressurser i det regionale innovasjon- og utviklingsmiljøet er utviklet. Samtidig ser vi at det har vært utfordrende å få enkelte aktører til å involvere seg i prosjektet. Dette betyr at vi i sterkere grad må jobbe med å utvikle relasjoner i investor - og utviklingsmiljøene, slik at vi blir prioritert. Videre har vi jobbet med masterstudenter fra nord universitet og internasjonale arkitekter og arkitektstudenter som med et blikk utenfra har bidratt inn med spennende og kreative løsninger. I det videre vil vi fokusere mer på samspill med academia, da prosessene har vært udelt positive.

Gildeskålmodellen er å anse som en døråpner. Vi har fått nye ambassadører ut av prosjektet, og flere har gitt uttrykk for at de også ønsker å bidra i fortsettelsen. Flere involverte parter har allerede inngått samarbeid om nye utviklingsprosjekter, også utenfor kommunen. Erfaringsbanken vi har opparbeidet oss gjennom prosjektet, kan andre steder dra nytte av, og i interkommunale nettverk og samarbeidsprosjekter, kan vi bidra fra et nytt ståsted.

Et av målene til Gildeskålmodellen har vært å gi et friskt bidrag for å oppnå verdiskaping i Gildeskål på kort eller lengre sikt. Det er viktig å merke seg at stedsutvikling er en langsiktig prosess, der dette prosjektet er et av flere tiltak som gjøres i utviklingsarbeidet. Vi håper og tror at vi på sikt kan se positive ringvirkninger av den laginnsatsen som Gildeskålmodellen er utviklet på og de resultatene som kommer ut av prosjektet, sammen med alle andre gode tiltak som gjøres i kommunen og regionen forøvrig.

I prosjektet har innbyggerne i Gildeskål blitt mer bevisste på de kvalitetene i kommunen som er viktig for dem. Det gjør at vi alle i Gildeskål blir bedre ambassadører og at vi får et mer troverdig grunnlag å bygge vårt omdømme på. Ved at vi med Gildeskålmodellen kan fortelle om det gode liv i Gildeskål og om en kommune der folk både ser muligheter og vil bidra til å realisere dem, er vesentlig for at Gildeskålmodellen også framover skal utvikle vårt omdømme.

Vi må ivareta de kreative og skapekraftige menneskene vi har, og vi trenger å tiltrekke oss nye, om vi skal nå de strategiske målene som er i kommuneplanen. Med Gildeskålmodellen har vi allerede vist til omverdenen at vi er en kommune som tør å være nyskapende, som har mot og kraft til å virkeliggjøre visjonen «Å eg veit meg eit land», inspirert av Elias Blix, mannen som gikk løs på oppgaver andre ikke så likt. Omdømmebygging basert på en videreutviklet felles identitet bør derfor prioriteres. Samtidig vil det være viktig at vi er inkluderende og fremstår som gode ambassadører for Salten og Nordland, og bidrar til å styrke den regionale identiteten.

Hovedmålet med Gildeskålmodellen har vært å få fram idéer og løsningsforslag, og å legge grunnlag for å kunne realisere dem. I de ulike aktivitetene har vi sett at deltakerne har blitt inspirert, og at de ønsker å gå i gang. Tiltak som lag/foreninger og lokalutvalg har planlagt eller igangsatt med kommunale bolystmidler, er gode eksempler på dette, og når vi løfter fram de gode initiativene og hvordan de realiseres, blir det lettere for andre å se hvordan de kan gjøre det de ønsker. Ved å gjøre prosjektrapporten til et nettsted gir vi enkel tilgang til forslag og idéer som kan videreutvikles. Aktivitetene i prosjektet har også allerede inspirert eksterne aktører til å se nye muligheter i Gildeskål, og at Gildeskål kan være et sted for å realisere sine drømmer.

Både Gildeskålmodellen og enkeltelementer i prosjektet vil kunne ha betydelig overførbarhet, slik det framgår av aktivitetene og evalueringen av dem. Ved avslutning av prosjektet fremstår dialogmøtene "Hva er det gode liv i Gildeskål?" og arkitektcampene som de tydeligste eksemplene på dette. Ove Jakobsen og Vivi Storslettet (SØØE) bruker allerede Gildeskål aktivt som eksempel på hvordan dialoger kan brukes i samfunnsutvikling, og vi har

sett at to andre Salten-kommuner inviterer arkitektstudenter og arkitektteam til å delta i utvikling av deres kommuner.

Noe av det viktigste med Gildeskålmodellen er likevel hvordan et bredt spekter av aktiviteter kan inngå i en modell for utvikling av kommuner, og dette bør gjøres tydelig i presentasjoner og informasjon om Gildeskålmodellen. Modellen gir ikke noen fasit på hvordan arbeidet skal gjøres, hver kommune må finne sin måte å bruke Gildeskålmodellen på, men som en ny metode for kommunal planlegging, bør den være et godt redskap.

I avsnittet for aktiviteten "Kommunikasjon og mediahåndtering" går det fram at vi i mindre grad enn forventet har lyktes i å få nasjonal oppmerksomhet for prosjektet. I et kortere perspektiv har det derfor bidratt mindre enn forventet til økt kjennskap til Salten og Nordland som et attraktivt bosted, besøk- og næringsregion. Men som det er vist ovenfor, er det lagt et godt grunnlag for videre omdømmebygging. Vi har også tro på at vi i omtale av utviklingstiltak som følger av idéene og løsningsforslagene som er utviklet kan vise til Gildeskålmodellen og hvordan den forteller om en kommune og en region som er attraktiv for rekruttering av innbyggere, næringsaktører og økt turisme.

Konklusjon:

Prosjektet har fått frem ideer, forslag og rammer for utvikling av tettstedene Sørarnøy, Våg, Nygårdsjøen og Inndyr. Både Gildeskålmodellen og enkeltelementer i prosjektet vil kunne ha betydelig overførbarhet, slik det framgår av aktivitetene og evalueringen av dem. Gildeskålmodellen har imidlertid flyttet fokuset fra den kommunale organisasjonen til enkeltmennesker, lag og foreninger, lokalutvalg og bedrifter og gitt dem et bedre grunnlag for å skape det gode liv i Gildeskål.

Rapporten gir tydelige forslag til utvikling av bolyst, næringsliv og reiseliv i Gildeskål kommune. Rapporten gir også inspirasjon til fremtidige reguleringsplaner og arealdisponeringer i tettstedene. Prosjektet har gitt verdifull innsikt i innbyggernes syn og holdninger til kommunen og stedet de bor og hva som er viktig for dem. Prosjektet har også pekt på en utfordring; det mangler en felles identitetskultur for Gildeskål kommune.

Det er behov for å ta tak i felles utfordringer i kommunen, sette dette i sammenheng, og utvikle miljøer der ideer og muligheter kan realiseres. Derfor har kommunen laget et visningsrom, der prosjektet skal presenteres. Dette rommet skal være åpent for befolkningen samt lag og foreninger, for å arbeide videre mot ønsket utvikling av sentrumsområdene. Sentrumsutviklingsprosjektet har lagt til rette for inspirasjon og muligheter, som lokalutvalg, lag/foreninger, bedrifter og enkeltpersoner kan bruke til utvikling av Gildeskål kommune. Kommunen vil da være viktig, ikke for å gjennomføre, men som samarbeidspartner og tilrettelegger. Gildeskålmodellen har utløst stort engasjement, og flere av idéene og forslagene er allerede over i konkret planlegging. Det påhviler de politisk tillitsvalgte et ansvar for å legge til rette for initiativene og for at de kan inngå i et videre helhetlig planarbeid.